

Қазақстан Республикасы
Астана қаласы
«AGZHAN» ғылыми-білім
беру орталығы»

Республика Казахстан
город Астана
«Научно-образовательный
центр «AGZHAN»

010000, Астана қ., Ш. Иманбаева қ., 5а ү., каб. 203
+7 708 425 58 09, 8 71 72 25 58 09 (кабылдау бөлімі).
www.agzhanastana.kz agzhanastana
agzhan_astana@mail.ru

010000, г. Астана, ул. Ш. Иманбаева, д. 5а. 203 каб.
+7 708 425 58 09, 8 71 72 25 58 09 (приёмный кабинет).
www.agzhanastana.kz agzhanastana
agzhan_astana@mail.ru

Әдістемелік кеңесте
қаралды
хаттама №95
№175 бұйрық
23.10.2024 ж

«БЕКІТЕМІН» AGZHAN»
ғылыми-білім беру
орталығының директоры
М.А.Шорманбаева
23.10.2024 ж.

**«Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқытуды
жобалау әдістемесі»**
білім беру ұйымдарының алғашқы әскери және технологиялық
дайындық оқытушы-ұйымдастырушыларына арналған педагог кадрлардың
біліктілігін арттыру курстары
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Астана қ., 2024 ж.

Осы бағдарлама «Қазақстан Республикасы Білім беру ұйымдарының бастапқы әскери және технологиялық даярлығын ұйымдастырушы–оқытушыларға арналған «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқытуды жобалау әдістемесі» білім беру бағдарламасы педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 04 мамырдағы № 175 бұйрығына сәйкес әзірленді». Сондай-ақ:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319–III Заңы
2. «Мектепке дейінгі тәрбие, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2022 жылғы 03 тамыздағы № 348 бұйрығы
- 3 «Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген адамдар лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы
4. «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» 2012 жылғы 16 ақпандағы № 561-IV Қазақстан Республикасының Заңы
5. «Әскери-патриоттық тәрбие беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 тамыздағы № 597 Қаулысы
6. «Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысы
7. «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 - 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы
8. «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ Қазақстан Республикасының Заңы
9. оқу жылында пән бойынша оқытуды ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы нұсқаулық-әдістемелік хаты
10. 2024 жылғы 26 маусымдағы Алтынсарин академиясынан алғашқы әскери және технологиялық даярлық сабақтарында цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану жөніндегі әдістемелік ұсынымдар
11. «Біртұтас тәрбие» тәрбиелеу бағдарламасы

МАЗМҰНЫ

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	4
2. ГЛОССАРИЙ.....	5
4. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР.....	10
5 БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ.....	11
6 ОҚУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ	13
7 БАҒДАРЛАМАНЫ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ	14
8 ОҚЫТУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ	15
9 КУРСАН КЕЙІНГІ ҚОЛДАУ.....	17
10 ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....	19

1. Жалпы ережелер

«Қазақстан Республикасы білім беру ұйымдарының алғашқы әскери және технологиялық даярлық ұйымдастырушы оқытушыларына арналған **«Алғашқы әскери және технологиялық даярлық» пәнін оқытуды жобалау әдіснамасы»** педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламасы білім алушыларды әскери-патриоттық тәрбиелеуді ұйымдастыру, әскери-патриоттық жұмысты жоспарлауды әзірлеу, пән бойынша сабақтарды қазіргі заманғы оқу құралдарын пайдалана отырып өткізуге бағытталған педагогикалық әдіснама және цифрлық білім беру ресурстары.

Осы бағдарламаның өзектілігі әскери инновациялар саласындағы кәсіби білімді, пәнді оқытудың тиімді білім беру процесін ғылыми-әдістемелік қамтамасыз етуді білуді және елдің білім беру ұйымдарында сапалы білім беру қызметтерін көрсету жөніндегі білімді ұдайы жетілдіру қажеттілігімен айқындалады. «Алғашқы әскери және технологиялық даярлық» пәні білім алушыларды әскери-патриоттық және адамгершілік тәрбиелеудің жалпы жүйесінде, білім алушылардың өзін-өзі тануын, танымдық мүдделерін, жігерлік қасиеттерін, әскери іс дағдыларын дамытуда маңызды орын алады. Осы Бағдарлама әскери істің негіздері туралы білімді дамытуға және қалыптастыруға бағытталған пән бойынша сабақтарды жоспарлау дағдыларын жетілдіруге, пәнді оқытуда заманауи цифрлық құралдарды пайдалану арқылы білім алушылардың ІТ-құзыреттерін дамытуға, Қазақстан Республикасының Қарулы Күштеріндегі қызмет туралы орнықты түсінікті қалыптастыруға бағытталған.

Бағдарламада пәнді оқыту мазмұнын іске асырудың негізгі бағыттары туралы кеңейтілген ақпарат қамтылған, пәнді оқытудың сабақта білім беру процесін тиімді ұйымдастыруға ықпал ететін заманауи және инновациялық тәсілдері егжей-тегжейлі және мысалдармен қаралады. Бағдарламада оқытуды жоспарлау мен ұйымдастырудың әдіснамалық дағдыларын қалыптастыру мен бекітуге, кәсіби-педагогикалық ойлауды дамытуға, әскери іс пен әскери инженерияның қазіргі заманғы инновациялары туралы білімді оқыту дағдыларын қалыптастыруға, пәнді оқыту шеңберінде білім беру процесін ғылыми-әдістемелік қолдауды ұйымдастыруда нейрожелілердің мүмкіндіктерін пайдалану бойынша сандық сауаттылықты қалыптастыруға арналған тапсырмалар көзделген.

Бұл білім беру бағдарламасының жаңалығы бағдарлама тақырыбының мазмұндық бөлігінде әскери істі оқытудағы әлемдік инновациялар туралы білімге оқыту көзделгендігінде. Қарудың жаңа түрлерін жасау мен жасаудағы заманауи әскери инженерияның жетістіктерін зерттеуге көп көңіл бөлінеді, әскери топография мен әскери навигациядағы инновацияларды зерттеуге баса назар аударылады. Оқушыларға/студенттерге жер бедерін талдау және карталар жасау үшін заманауи навигация құралдары мен геоақпараттық жүйелерді пайдалануды үйрету үшін сабақ жоспарларын әзірлеу бойынша практикалық сабақтар қарастырылған. Жергілікті жерлерде бағдарлау жағдайларын модельдеу үшін VR-технологияларды пайдалану

дағдыларын дамыту қарастырылады. Тындаушылар әскери іс дағдыларын пысықтау үшін заманауи цифрлық платформа-симуляторларды зерделейді: саптық даярлық, тактикалық (атыс) даярлық, қаруды қолдану және т.б. Сондай-ақ әскери робототехниканың қазіргі заманғы жетістіктерін оқытуға назар аударылады. Тактикалық міндеттерді шешу кезінде роботтардың әртүрлі түрлері және олармен жұмыс істеу тәсілдері қаралады және зерделенеді.

Білім беру бағдарламасы шеңберінде курстың ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайды. Курстық сабақтардың мазмұны мен құрылымы Бағдарлама мен оқу жоспарында көрсетілген.

2. Глоссарий.

1. **Автономды робот** - кіріктірілген басқару жүйелерін пайдалана отырып, адамның араласуынсыз міндеттерді орындауға қабілетті робот.
2. **Азаматтық жауапкершілік** - азаматтың қоғам мен мемлекет алдындағы өз жауапкершілігін сезінуі.
3. **Азаматтық қоғамның құндылықтары** - патриотизмді дамыту үшін азаматтардың мемлекетпен өзара іс-қимылының негіз қалаушы қағидаттары.
4. **Азаматтық ұстанымды қалыптастыру** - жастарда белсенді өмірлік ұстанымды тәрбиелеу процесі.
5. **Әскери іс этикасы** - әскери қызметшілердің іс-қимылын реттейтін мінез-құлық нормалары мен моральдық қағидаттар.
6. **Әскери-патриоттық тәрбие** - азаматтардың бойында патриоттық сезім мен Отанды қорғауға дайындықты қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар жүйесі.
7. **Әскери топография** - операцияларды жоспарлау үшін жер бедерін және оның сипаттамаларын зерттеу.
8. **Әскери-патриоттық тәрбие бағдарламасы** - жастардың бойында патриоттық сезімді қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар мен іс-қимылдар кешені.
9. **Әскердегі қызмет** - азаматтардың еліміздің қарулы күштерінде әскери қызметті атқару міндеті.
10. ***Басқару элементтері** - операторға роботты немесе навигациялық жүйені басқаруға мүмкіндік беретін жүйе компоненттері.*
11. **Білім беру стандарттары** - білім беру мекемелеріндегі әскери-патриоттық тәрбиенің мазмұны мен оны ұйымдастыруға қойылатын талаптарды белгілейтін нормативтік құжаттар.
12. ***Генеративтік модель** - оқыту іріктемесіне ұқсас сипаттамалары бар жаңа деректер жасауға қабілетті нейрожелілер түрі, мысалы, суреттер немесе мәтіндер генерациясы.*
13. **Геолокация** - жаһандық навигациялық спутниктік жүйелерді (ЖНСЖ) пайдалана отырып объектінің орналасқан жерін анықтау.
14. ***Дауылды навигация** - күрделі метеожағдайларда немесе көрінуі шектеулі кезде пайдаланылатын навигациялық әдістер.*
15. **Жарғылар** - әскери қызметшілердің қызмет өткеру және мінез-құлық тәртібін реттейтін нормативтік құжаттар.

16. **Жастармен жұмыс істеу нысандары** - ел патриоттарын қалыптастыру үшін жастармен өзара іс-қимылдың әртүрлі әдістері.
17. **Картография** - географиялық ақпаратты ұсыну үшін карталарды жасау және пайдалану туралы ғылым.
18. **Кедергілерді анықтау** - роботтың қозғалыс жолындағы объектілерді сенсорлардың көмегімен анықтау процесі.
19. **Қашықтықтан басқару** - қашықтықтан берілетін сигналдың көмегімен құрылғыны басқару процесі.
20. **Қозғалысты басқару** - берілген бағыт бойынша роботтың немесе көлік құралының қозғалысын бақылау процесі.
21. **Қауіпсіздік функциялары** - әртүрлі жағдайларда робот жұмысының қауіпсіздігін қамтамасыз ететін механизмдер мен хаттамалар.
22. **Мақсатты көрсету** - *роботталған жүйелерді пайдалана отырып, міндеттерді орындау үшін мақсаттарды айқындау процесі.*
23. **Мобильді робот** - түрлі беттерде қозғалуға және нақты уақытта тапсырмаларды орындауға қабілетті робот.
24. **Навигациялық жүйе** - орналасқан жері мен қозғалыс бағытын анықтау үшін пайдаланылатын технологиялар кешені.
25. **Нәтижелерді бағалау жүйесі** - патриоттық тәрбие жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін талдау әдістері.
26. **Нейрондық желі** - *деректерді өңдейтін және мысалдар негізінде оқытылатын түйіндерден (нейрондардан) тұратын адам миының жұмысымен шабыттандырылған математикалық модель.*
27. **Объектілерді сәйкестендіру** - сенсорлар мен бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып, объектілерді тану және жіктеу процесі.
28. **Патриотизм** - Отанға деген сүйіспеншілік, оның мүдделерін қорғауға әзірлік.
29. **Патриоттық акциялар** - жастар арасында патриотизмді дамытуға бағытталған іс-шаралар.
30. **Пилотсыз ұшу аппараты (ПҰА)** - бортта пилотсыз қашықтықтан немесе дербес басқарылатын ұшу аппараты.
31. **Роботтандырылған жүйе** - міндеттерді орындау үшін бірлесіп жұмыс істейтін роботтар мен бағдарламалық қамтамасыз ету кешені.
32. **Сенсорлық технологиялар** - қоршаған орта туралы деректер жинау үшін пайдаланылатын құрылғылар (мысалы, камералар, радарлар).
33. **Спутниктік навигация** - орналасқан жерін және қозғалыс бағытын анықтау үшін спутниктерді пайдалану.
34. **Тәрбие жұмысы** - жастардың моральдық және патриоттық қасиеттерін дамытуға бағытталған іс-шаралар.
35. **Ұлттық қауіпсіздік** - елдің ішкі және сыртқы қатерлерден қорғалу жай-күйі.

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бағдарламаның тақырыбы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты шеңберінде оқу пәнінің мазмұнына қойылатын талаптармен, пән бойынша оқытуды іске асыратын педагогтарға қойылатын біліктілік сипаттамаларының талаптарымен, сондай-ақ оқыту қорытындылары бойынша күтілетін нәтижелердің сипаттамасымен айқындалады. Бағдарламаның мазмұны Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарында «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқытудың ғылыми-педагогикалық, дидактикалық, әдіснамалық негіздерін ашуға бағытталған.

Бағдарлама 4 тақырыптық модуль шеңберінде оқытуды іске асырады, олардың мазмұнында «Бастапқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша білім беру процесін нормативтік-құқықтық қолдауды түсіндіруге негізделген материалдар ұсынылған. Білім беру ұйымдарында әскери-патриоттық тәрбиенің ерекшеліктерін зерделеу көзделеді. Курс бағдарламасында әскери робототехника негіздеріне, қазіргі заманғы әскери навигация құралдарын пайдалануға оқыту көзделген, әскери істегі ІТ-құзыреттерге оқытудың цифрлық құралдары қарастырылады, цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану мүмкіндіктері, жасанды интеллектті қолдану, оқытудың қазіргі заманғы әдіснамасының дағдылары жетілдіріледі. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны курстың оқу-тақырыптық жоспарында көрсетілген.

Бағдарлама 4 модульден тұрады:

№	Сабақтың тақырыбы	Дәрістер	Практикалық сабақ	Тестілеу	Барлығы
1	Модуль 1. Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдарында алғашқы әскери және технологиялық даярлықты ұйымдастырушы оқытушылардың кәсіби қызметін регламенттейтін заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілер.	1	2		3
1.1	<ul style="list-style-type: none">«Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319–ІІІ ЗаңыҚазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы;«Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген адамдар лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім	1			1

	және ғылым министрлігінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы				
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • «Педагогтың мәртебесі туралы» Заң; • «Педагогтарға біліктілік санаттарын беру (растау) ережесін бекіту туралы» бұйрық; • «Әскери-патриоттық тәрбиелеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 тамыздағы № 597 қаулысы. 		1		1
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы; • 2024 жылғы 26 маусымдағы Алтынсарин академиясынан бастапқы әскери және технологиялық дайындық сабақтарында сандық білім беру ресурстарын пайдалану бойынша әдістемелік ұсынымдар; • «Біртұтас тәрбие» тәрбиелеу бағдарламасы. 		1		1
2	Модуль 2. Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарындағы әскери-патриоттық тәрбиенің ерекшеліктері.		6		6
2.1	Қазақстан Республикасының азаматтарын әскери-патриоттық тәрбиелеудің қолданыстағы қағидалары.		2		2
2.2	Әскери-патриоттық тәрбиені ұйымдастыру тәртібі.		2		2
2.3	Білім беру ұйымының оқу-тәрбие қызметін жоспарлаудағы бастапқы әскери және технологиялық даярлықты ұйымдастырушы оқытушының функциялары.		2		2
3	Модуль 3. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні оқу бағдарламасының мазмұнын іске асырудың әдіснамалық инновациялары.	26	30		56
3.1	«Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқытуды ұйымдастыруға қойылатын заманауи талаптар	2	2		4
3.2	«Алғашқы әскери және технологиялық даярлық» пәнінің қазіргі заманғы сабағының мазмұны	2	2		4

3.3	«Алғашқы әскери және технологиялық даярлық» пәнін оқытуды жоспарлау ерекшеліктері	2	2		4
3.4	Пән бойынша білім беру процесін ұйымдастырудың негізгі нысаны ретінде сабақ мазмұнын жоспарлау ерекшеліктері.	2	2		4
3.5	Өмір қауіпсіздігі негіздерін оқыту шеңберінде оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру.	2	2		4
3.6	Әскери іс негіздерін оқыту шеңберінде оқу бағдарламасының мазмұнын жүзеге асыру әдістемесі.	2	2		4
3.7	Әскери қызмет негіздерін оқыту шеңберінде оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру әдістемесі.	2	2		4
3.8	«Мемлекеттік қорғаныстың конституциялық негіздері» бөлімін оқу шеңберінде оқу жоспарын жүзеге асыру ерекшеліктері.	2	2		4
3.9	«Тактикалық дайындық» бөлімін оқу шеңберінде оқу жоспарын жүзеге асыру ерекшеліктері.	2	2		4
3.10	Қару қауіпсіздігі шараларын оқыту кезінде оқу жоспарын орындау ерекшеліктері.	2	2		4
3.11	Саптық даярлықты оқыту шеңберінде сабақтарды әдістемелік қолдау.	2	2		4
3.12	Әскери топографияны оқыту кезінде оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру.	2	2		4
3.13	Әскери робототехниканы оқыту кезінде оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру.	2	6		8
4	Модуль 4. Білім берудегі заманауи цифрлық ресурстар.		14	1	15
4.1	Қазіргі мұғалімнің жұмысындағы жасанды интеллект.		2		2
4.2	Мәтіндермен жұмыс жасаудағы жасанды интеллект.		3		3
4.3	Оқыту презентацияларын жасау кезінде мұғалімнің жұмысындағы жасанды интеллект.		3		3
4.4	Аудио файлдармен жұмыс жасаудағы жасанды интеллект.		2		2
4.4	Бейне файлдармен жұмыс жасаудағы жасанды интеллект.		2		2
4.5	Бейнелермен жұмыс жасау кезіндегі мұғалім жұмысындағы жасанды интеллект.		2		2
4.6	Қорытынды тестілеу			1	1
Барлығы: 80 сағат		27	52	1	80

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

4.1 Бағдарламаның мақсаты Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарындағы алғашқы әскери және технологиялық дайындықты ұйымдастырушы-педагогтардың кәсіптік, әдістемелік құзыреттерін дамыту және жетілдіру болып табылады.

Бағдарламаның міндеттері:

- 1) Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдарында бастапқы әскери және технологиялық даярлықты ұйымдастырушы оқытушылардың кәсіби қызметін регламенттейтін және қолдайтын қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілердің мазмұнын түсінуді қалыптастыру;
- 2) Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдарында әскери-патриоттық тәрбиені жоспарлау және ұйымдастыру дағдыларына үйрету, білім беру ұйымдарының оқу-тәрбие жұмысы шеңберінде НВиТП оқытушы-ұйымдастырушысы жұмысының мазмұнын түсінуді қалыптастыру;
- 3) Заманауи білім беруді цифрландыруда инновацияларды пайдалануға сүйене отырып, оқу бағдарламасының әрбір бөлімінің мазмұнын іске асыруды тиімді жоспарлаудың әдіснамалық дағдыларын қалыптастыру;
- 4) Тғындаушыларды әскери инженериядағы инновациялар туралы, әскери істі оқытудағы инновациялар туралы, әскери ғылымдардың жетістіктері туралы хабардар етуге міндетті.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері:

- 1) Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдарында алғашқы әскери және технологиялық даярлықты ұйымдастырушы оқытушылардың кәсіби қызметін регламенттейтін және қолдайтын негізгі нормативтік-құқықтық актілердің мазмұнын біледі;
- 2) Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдарында әскери-патриоттық тәрбиені ұйымдастыру дағдыларын меңгереді;
- 3) Әскери-патриоттық тәрбие шеңберінде оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау дағдыларын меңгереді;
- 4) «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша сабақтарда оқу бағдарламасының әрбір бөлімінің мазмұнын іске асыру әдіснамасын меңгереді;
- 5) Тіршілік қауіпсіздігі негіздерін оқытуда цифрлық құралдарды пайдалану дағдыларын меңгереді;
- 6) Әскери істің практикалық негіздеріне оқыту бойынша білім беруді цифрландыру инновацияларын пайдалану дағдыларын меңгереді;
- 7) Заманауи әскери навигация құралдарын және жергілікті жерге бағдарлау тәсілдерін оқыту дағдыларын меңгереді;
- 8) Заманауи әскери робототехника құралдарын пайдалануды оқыту дағдыларын меңгереді;

- 9) Әскери істің практикалық дағдыларын үйрету үшін симуляторлардың білім беру цифрлық платформаларын пайдалану дағдыларын меңгереді;
- 10) «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқытудың білім беру процесін қолдау үшін әдістемелік және дидактикалық ресурстар жасау үшін қазіргі заманғы нейрожелілердің мүмкіндіктерін пайдалану дағдыларын меңгереді.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама 4 тақырыптық модульден тұрады.

№ п/п	Модуль атауы	Мазмұны
Модуль 1.	Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарындағы алғашқы әскери және технологиялық дайындықты ұйымдастырушы-педагогтардың кәсіби қызметін реттейтін заңнамалық және нормативтік актілер. (3 академиялық сағат)	Бірінші модульде тыңдаушылар оқытушылардың кәсіби қызметін қолдайтын негізгі НҚА мазмұнымен танысады және білімдерін кеңейтеді. Тыңдаушылар келесі нормативтік құжаттардың қажетті тезистерін зерделейді: Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 Бұйрығы. Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы, "педагог мәртебесі туралы" Заң, "Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 16 ақпандағы № 561-IV Заңы; "әскери-патриоттық қызмет қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 тамыздағы № 597 Қаулысы. 2024 жылғы 26 маусымдағы Алтынсарин академиясының алғашқы әскери және технологиялық даярлық сабақтарында

		цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану жөніндегі әдістемелік ұсынымдар; "Біртұтас тәрбие" тәрбие бағдарламасы.
Модуль 2.	Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдарындағы әскери-патриоттық тәрбиенің ерекшеліктері. (6 академиялық сағат)	Екінші модульде тыңдаушылар Қазақстан Республикасы азаматтарына әскери-патриоттық тәрбие беруді ұйымдастыру қағидалары мен негіздеріне оқытуды қамтитын материалды зерделейді. Тыңдаушылар модуль шеңберінде білім беру ұйымының оқу-тәрбие қызметі шеңберінде әскери-патриоттық тәрбиені жоспарлау және іске асыру кезінде Вип оқытушы-ұйымдастырушысы жұмысының мазмұны мен тәртібін айқындайды. Екінші модульдің мазмұнында білім беру ұйымдарына қойылатын білім алушыларға әскери-патриоттық тәрбие беруді ұйымдастыруға қойылатын қазіргі заманғы талаптарға оқыту көзделген.
Модуль 3.	«Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнінің оқу бағдарламасының мазмұнын іске асырудың әдіснамалық инновациялары. (56 сағат).	Үшінші модульде курстың білім беру бағдарламасының негізгі бөлігі қамтылған, онда «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру кезінде заманауи және тиімді әдіснаманы оқыту қарастырылған. Модуль шеңберінде пән бойынша білім беру процесін ұйымдастыруға қойылатын талаптар қарастырылады, пән бойынша сабақ оқу бағдарламасының мазмұнын іске асырудың негізгі нысаны ретінде талданады. Оқу мазмұнында модуль шеңберінде оқу бағдарламасының әрбір бөлімі бойынша пән бағдарламасының мазмұнын іске асырудың тиімді әдіснамасын оқыту көзделген, оқу бағдарламасының әрбір бөлімі бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарына тезистік талдау және талдау жүргізіледі. Оқыту шеңберінде әскери істі оқытудағы әлемдік жаңашылдықтарды ескере отырып, пән бойынша оқу бағдарламасы тақырыбының мазмұндық

		<p>бөлігі де талданады. Қарудың жаңа түрлерін жасау мен жасаудағы заманауи әскери инженерияның жетістіктерін зерттеуге көп көңіл бөлінеді, әскери топография мен әскери навигациядағы инновацияларды зерттеуге баса назар аударылады. Оқушыларға/студенттерге жер бедерін талдау және карталар жасау үшін заманауи навигация құралдары мен геоақпараттық жүйелерді пайдалануды үйрету үшін сабақ жоспарларын әзірлеу бойынша практикалық сабақтар қарастырылған. Жерге бағдарлау жағдайларын модельдеу үшін VR технологияларын қолдану дағдыларын дамыту қарастырылуда.</p> <p>Модуль шеңберінде тыңдаушылар әскери іс дағдыларын пысықтауға арналған заманауи цифрлық платформа-тренажерлерді зерттейді: саптық дайындық, тактикалық (атыс) дайындық, қару-жарақпен жұмыс және т.б.</p> <p>Біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының үшінші модулі аясында 8 сағаттық оқыту әскери робототехниканың заманауи жетістіктерін оқытуға арналады. Тактикалық мәселелерді шешуде роботтардың әртүрлі түрлері және олармен жұмыс істеу тәсілдері қарастырылады және зерттеледі.</p>
<p>Модуль 4.</p>	<p>Білім берудегі заманауи цифрлық ресурстар. (15 сағат).</p>	<p>Төртінші модуль шеңберінде оқыту мазмұнында «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша білім беру процесін әдістемелік қолдауды ұйымдастыру кезінде нейрожелілердің мүмкіндіктерін пайдалануға оқыту көзделген. Сабаққа цифрлық, әдістемелік, дидактикалық ресурстарды құруда нейрондық желілерді пайдалану бойынша оқыту қарастырылған.</p>

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары курстың оқу-тақырыптық жоспарына сәйкес күндізгі оқу режимінде ұйымдастырылады. Курстардың ұзақтығы-80 сағат. Курс 2 оқу аптасында игеріледі.

Білім беру процесін ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында: өзіндік жұмыс, Жобалық жұмыс (жоспарлау), сабақтың тұсаукесері, тестілеу жүргізіледі. Өз бетінше жұмыс істеуге арналған тапсырмалар, тест тапсырмалары, жобалық жұмыстар мен сабақтардың тақырыптары сабақтың тақырыбымен анықталады.

Білім беру процесі оқытудың интерактивті формалары мен әдістерін қамтиды: дәріс, семинар, практикалық жұмыс, тренинг, мастер-класс, конференция, дөңгелек үстел, сабақ презентациясы, рөлдік ойындар, кейс әдісі, мәселелерді бірлесіп шешу.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету-бұл курс тыңдаушыларын оқытуды олардың көмегімен ұйымдастыру және жүзеге асыру үшін қажетті бағдарлама тақырыбының модульдері бойынша барлық оқу-әдістемелік құжаттар мен материалдардың жиынтығы.

Білім беру бағдарламасын оқу-әдістемелік қамтамасыз ету оқу және оқу-әдістемелік, мәтіндік, графикалық, аудио-, бейне-, мультимедиялық және өзге де материалдардың логикалық және әдістемелік өзара байланысты жиынтығын, сондай-ақ:

Қазақстан Республикасы Білім беру ұйымдарының білім алушыларына әскери-патриоттық тәрбие беру негіздерін қамтитын теориялық курстар.

- әр түрлі жұмыстарды қамтитын практикалық сабақтар бағдарламалық және техникалық құралдармен, сондай-ақ цифрлық білім беру материалдары;
- ұжымдық пікірталастар, тәжірибе алмасу және практикалық жағдайлар тәжірибеде оқытуды ынталандыру;
- оқытудың инновациялық әдістері: Қашықтықтан оқытуға арналған интерактивті онлайн-платформаларды қолдану.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету құрылымына мыналар кіреді:

- 1) біліктілікті арттыру курстарының бағдарламасы;
- 2) графикалық және демонстрациялық материал;
- 3) практикалық және дербес сабақтардың материалдары;
- 4) қорытынды бақылауды ұйымдастыру жөніндегі материалдар;
- 5) оқу және әдістемелік құралдар (ғылыми, арнайы, әдістемелік әдебиет);
- 6) кері байланыс сауалнамалары.

Курстың білім беру бағдарламасын оқу-әдістемелік қамтамасыз ету оқытушы-ұйымдастырушыларының біліктілігін арттыруды қамтиды:

- 1) біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламасы;
- 2) дәріс сабақтарының материалдары және презентациялық материалдар;
- 3) дәріс және практикалық сабақтарға арналған үлестірме материалдар;

- 4) дамытушы және танымдық практикалық тапсырмалар тапсырмалар және т. б.;
- 5) диагностикалық материалдар;
- 6) қорытынды бақылау материалдары.

Біліктілікті арттыру курсының теориялық материалына мыналар кіреді дәріс материалдары, оқулықтар, НҚА және әдістемелік нұсқаулықтар.

Курс мазмұнын тыңдаушыларға тиімді игеру мақсатында бекітуге бағытталған әртүрлі тапсырмалар ұсынылады теориялық білім және практикалық дағдыларды дамыту. Тапсырмалар білім беруді ұйымдастырудың ерекшеліктеріне, күрделілік деңгейіне және бағдарлама бөлімдерінің ерекшеліктеріне бейімделген.

Өзін-өзі бағалау критерийлері тыңдаушыларға мүмкіндік береді шеңберіндегі білімдерін, дағдылары мен құзыреттерін талдау және бағалау зерттелетін тақырыптар. Өзін-өзі бағалау тыңдаушының жетістік деңгейін анықтауға және оларды жою мақсатында проблемалық аймақтарды анықтауға бағытталған.

Дидактикалық тәсілді және кешенді оқу - әдістемелік қамтамасыз етуді пайдалану тыңдаушыларға бағдарламаны тиімді және нәтижелі меңгеруге, құзыреттіліктерді дамытуға және алған білімдері мен дағдыларын практикада қолдануға мүмкіндік береді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету бағдарламаның теориядан практикаға дейінгі бөлімдерін дәйекті зерттеуді қамтамасыз етеді. Бағдарламаны игеруде оқытушылар тарапынан әдістемелік қолдау мен консультациялар маңызды рөл атқарады. Консультациялар мен әдістемелік қолдау курс қатысушыларына материалды игеруге көмектесуге, курсты игеру процесінде тыңдаушылардағы олқылықтарды жоюға, бағдарламаны игеру және тапсырмаларды орындау процесінде кері байланысты жүзеге асыруға бағытталған.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Біліктілікті арттыру курсының бағдарламасы шеңберінде оқыту нәтижелері бойынша бағалау пәні ретінде пән бойынша өз бетінше жоспарланған сабақ болады. Тыңдаушылар пән бойынша сабақты жоспарлайды және бағдарламаның 2-3, 4 модульдері шеңберінде алған білімдерін ескере отырып, сабақтың үзіндісін әртүрлі кезеңдерде ұсынады.

Сабақты жоспарлау талаптары:

Мақсаты-бағдарламаның 3-4 модулі аясында сипатталған педагогикалық тәсілдерді түсіну мен қолдануды бағалау.

1. Оқу мақсаттарына сәйкестігін бағалау:

- сабақтың мақсаттары тиісті оқу деңгейінде пән бойынша үлгілік оқу бағдарламасын оқыту мақсаттарымен келісілген;

- бағалау әскери істің негізгі дағдыларын оқыту ерекшеліктеріне бағытталған;

- сабақтың мақсаттары оқытудың күтілетін нәтижелеріне сәйкес тұжырымдалған.

Білім алушылардың білім жетістіктерін дамыту және жетілдіру үшін бағалау стратегиялары таңдалды:

- оқу пәнінің тақырыбына сәйкес оқытудың белсенді әдістерін қолдану;
- сабақтың мақсаттарына қол жеткізуге ықпал ететін әдістер
- бірлескен оқыту немесе ынтымақтастықта Оқыту қағидаты бойынша сабақта білім алушылардың оқу өзара іс-қимылын ұйымдастыру әдістері;
- білім беру субъектілерін оқыту процесіне тартуға бағытталған әдістер мен әдістер.

Саралау әдістерін таңдау:

- білім алушылардың қажеттіліктерін ескере отырып, сараланған тапсырмаларды әзірлеу;
- тапсырмаларды саралау әдістері.

Мазмұнға цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану көзделген, білім алушылардың ІТ-құзыреттерін дамыту жоспарланған.

4. Бағалау критерийлері:

0- "дәлелдемелер берілмеген", 1 – "дәлелдемелер ұсынылған" (әрбір критерий бойынша ең жоғары балл – 1 балл).

Сабақ жоспарының презентациясының ұзақтығы: 5-7 мин.

Бағалау критерийлері

Сабақтың мақсаттары	Оқытудың белсенді әдістері	Саралау әдістері	Критериалды бағалау	Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану, білім алушылардың ІТ-құзыреттерін дамыту
- сабақтың мақсаттары оқу мақсаттарымен сәйкес келеді - сабақтың мақсаттары пәннің ерекшеліктерін бағытталған - мақсаттар білім алушылардың қажеттіліктері мен ескере отырып,	- әдістерді таңдау тақырып бойынша Тақырыптың мазмұнымен анықталады; - әдістер оқу мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді; - әдістер білім алушыларды	- тапсырмалар білім алушылардың қажеттіліктерін ескере отырып сараланады; - саралаудың әртүрлі тәсілдері жоспарлануда (тапсырмалар, көздер, Білім алушыларды қолдау және т. б.);	- бағалау оқу мақсаттарына сәйкес келеді - формативті бағалау оқытуды қолдайды; - бағалау критерийлері қолданылады	- цифрлық білім беру платформалары қолданылады; - Цифрлық оқыту тренажер платформалары қолданылады; Білім алушылардың ІТ-

SMART форматында тұжырымдалған	оқу процесіне тартуға бағытталған	- саралау әдістері әрбір білім алушының мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді		құзыреттер ін дамыту үшін практикалық қ тапсырмалар ар жоспарланған
--------------------------------------	--	--	--	--

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдау бағдарламасы тыңдаушылардың одан әрі кәсіби қызметте алған кәсіби дағдылары мен құзыреттерін қолдануын қадағалауға бағытталған.

Біліктілікті арттыру курстарынан өту қорытындысы бойынша мұғалімдер өздерінің оқыту практикасына қатысты іс-қимылдың одан арғы жоспарын (Action plan) жасайды. Бұл жоспарлар кәсіби дамудың SMART мақсаттарын белгілейді, бұл ұйымдастырылған курстан кейінгі белсенділіктің бастамасы болып табылады. Әрі қарайғы жұмыста тыңдаушылар іс-қимыл жоспарын да, ондағы мақсаттарды да өз қажеттіліктеріне сәйкес реттей алады.

Бірінші кезеңде тыңдаушыларды қолдау бойынша қызмет жаттықтырушының электрондық поштаны, әлеуметтік желілердің мессенджерлерін, интернет-платформаларды пайдалану арқылы консультациялық әдістемелік вебинарлар курсы өткізуі арқылы жүзеге асырылады.

Қолдаудың екінші кезеңінде әдістемелік тақырыпты таңдау және мұғалімнің кәсіби даму мақсатын қою, Lesson Study/Action Research шеңберіндегі зерттеу жұмысы кезінде мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі зерттеледі. Мұғалімдердің жұмыс тәжірибесі электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер арқылы зерттеледі. Қажет болған жағдайда курстың жүргізушісі (жаттықтырушысы) мұғалімдерді қажетті әдістемелік және цифрлық ресурстармен қамтамасыз етеді.

Курстан кейінгі қолдаудың үшінші кезеңінде тәжірибе алмасу бойынша қатысуға тарту, кәсіби қызметтегі жетістіктерді көпшілік алдында тану (бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау), прогрессивті идеяларды насихаттау және пәнді оқытудағы озық педагогикалық тәжірибені жалпылау мақсатында тыңдаушылардың кәсіби өсуі зерттеледі.

Біліктілікті арттыру курсынан өткен тыңдаушылардың қызметін курстан кейінгі қолдауды жүргізу нысандары:

№	Педагогтерді курстан кейінгі қолдау іс- шаралары	Өткізу формасы	Жауаптылар
1	Action Plan жасау	Курстың соңғы күні	Курс жаттықтырушысы

2	Оқыту практикасында зерттеудің әдістемелік проблемасын таңдау кезінде кәсіби дамудың SMART-мақсатын түзету (қажет болған жағдайда) және қою	Вебинар кеңесі	Курс жаттықтырушысы
3	Үлгілік оқу бағдарламасының талаптарын іске асырудың өзекті мәселелері бойынша әдістемелік семинар өткізу	Вебинар кеңесі	Курс жаттықтырушысы
4	Алынған кәсіби құзыреттерді практикада іске асыру кезінде кәсіби қажеттіліктерді немесе туындайтын проблемаларды зерделеу үшін іс-шаралар жүргізу	Вебинар\семинар	Курс жаттықтырушысы
5	Кәсіби конкурстарға қатысу	Зияткерлік олимпиадалар\шығармашылық конкурстар	Активные слушатели курса
6	Пәнді оқыту саласындағы жаңалықтар туралы тұрақты хабарлау арқылы ақпараттық қолдау	Пошта тарату / әлеуметтік желілер	Белсенді тыңдаушылар
7	Пәнді оқыту саласында табысты педагогтардың тәжірибесін	Конференция\ семинар (вебинар)	Белсенді тыңдаушылар

	зерделеу бойынша іс-шаралар өткізу		
8	Пәнді оқытуда прогрессивті идеяларды танымал ету	Әдістемелік әдебиет көздеріндегі, БАҚ-тағы жарияланымдар білім беру сайттарында.	Белсенді тыңдаушылар
9	Табысты әріптестерді тарта отырып, кең педагогикалық жұртшылық арасында тәжірибе алмасуға бағытталған іс-шаралар өткізу	Конференция\семинар (вебинар)	Белсенді тыңдаушылар
10	Пәнді оқыту тәжірибесінде озық және инновациялық тәжірибені жинақтау және тарату	Талдау\Мониторинг кәсіби жетістіктері	Белсенді тыңдаушылар

Педагог қызметін курстан кейінгі қолдау мониторингі үш жыл бойы жылына бір рет жүргізіледі.

10. Қолданылған әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Постановление Правительства Республики Казахстан от 1 ноября 1996 года № 1340 "О начальной военной подготовке молодежи", Источник: ИПС "Әділет", <https://adilet.zan.kz>, 1996;
2. Приказ министра образования и науки РК от 31 октября 2018 года № 604 "Государственный общеобязательный стандарт общего среднего образования" Источник: ИПС "Әділет", Доступ: <https://adilet.zan.kz>, 2018;
3. Приказ министра обороны РК от 17 марта 2023 года № 226 "Об утверждении правил начальной военной подготовки", Источник: ИПС "Әділет", Доступ: <https://adilet.zan.kz>, 2023;
4. Закон Республики Казахстан "О воинской обязанности и военной службе" от 8 июля 2005 года № 74-III, Источник: ИПС "Әділет", Доступ: <https://adilet.zan.kz>, 2005;
5. "Учебная программа начальной военной подготовки: теоретические и практические аспекты", Источник: Казинформ, Доступ: <https://www.inform.kz>, Год издания: 2022;
6. Гараев, Б. К. "Методические рекомендации по обучению НВП", Издательство: Астана, Год издания: 2015;

7. Шонкарбаев, А. Е. "Организация и методика преподавания начальной военной подготовки в общеобразовательной школе", Издательство: Алматы, Год издания: 2019;
 8. Исаев, К. А. "Педагогические основы военно-патриотического воспитания в рамках НВП", Издательство: Казахстанский институт образования, Год издания: 2021;
 9. Иванов, С. А. "Робототехника в современной армии: от концепции до реального применения", Издательство: Военное издательство, Год издания: 2018;
 10. Калугин, В. П. "Военная робототехника: вчера, сегодня, завтра", Издательство: Техника молодежи, Год издания: 2020;
 11. Сайт "Военная робототехника и технологии будущего", Источник: "Армия", Доступ: <https://army-news.ru>, Год публикации: 2022;
 12. Тимофеев, Д. М. "Беспилотные системы и роботы в вооруженных силах", Издательство: Военное обозрение, Год издания: 2019;
 13. OpenAI "Исследования и разработки в области ИИ и нейросетей", Доступ: <https://openai.com>, Год публикации: 2021;
 14. Hugging Face "Платформа для обучения и применения нейросетей" Доступ: <https://huggingface.co>, Год публикации: 2023;
 15. DeepMind "Нейросетевые исследования и разработки" Доступ: <https://deepmind.com>, Год публикации: 2022;
- NVIDIA "Современные технологии нейросетей в искусственном интеллекте" Доступ: <https://www.nvidia.com>, Год публикации: 2022